

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Napoleon Bonaparten taktinen taito ja operatiivinen äly

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotataidon laitoksen miniseminaari 5.5.2021

Puolustusvoimat
Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Järjestelyistä

- Kolme esitelmää á 40 min
- Kysymyksille 15 min (kirjoita chat-toimintoa käyttäen)
- Puhe- ja kuvayhteyttä ei käytetä
- Kaksi 5 min ”omenan mittaista taukoa”
- Tilaisuus päättyy klo 16.00

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Miksi tutkia Napoleonin sotataitoa?

- Sotahistoria – ”sodan laboratorio” (Jules Vial)
- Sotahistoriallisten taisteluesimerkkien tutkiminen – sotateoreettinen deduktio (Matti Lappalainen)
- Tilaisuuden tavoite: Lisätä tietoa, innostaa perehtymään, houkutella kehittymään asiantuntijaksi

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

MPKK:n kirjaston Napoleon-teemapöytä rakenteilla.

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Seminaarin johtajan intressin ”40 v:n kaari”

Bonaparte ylittämässä Isoa Sankt Bernhardia 20. toukokuuta 1800, Versailles (Jacques-Louis David, 1802).

- Janne (13 v): Rivoire, Mario: *Napoleon – Ranskan mahtavin hallitsija, hänen aikansa ja elämänsä*. Kustannusosakeyhtiö Otava, Italia 1966.
- Janne (53 v): Rogniat, Joseph: *Åsigter af Krigskonsten*. Fr. B. Nestius, Stockholm, 1822.

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Sotataito, operatiivinen äly ja taktinen taito

- **Strategialla** tarkoitetaan taitoa johtaa sotaa.
- **Operaatiotaito** on praktinen taito suunnitella, valmistella ja johtaa taktisten taistelujen muodostama sarja. Se voidaan nähdä oppina taistelujen yhdistämisestä sotatoimen voittamiseksi. Operaatiotaito sisältää operaation valmistelun, joukkojen siirrot sekä itse operaation toteuttamisen.
- **Taktiikka** on oppi (rakennelma) taistelun käymisestä ja samalla oppi (rakennelma) taistelun voittamiseksi. taktiikka ymmärretään joukkojen ja välineiden käytön taitona tilanteen ja olosuhteiden mukaisessa ympäristössä. Nykytulkinnan mukaan taktiikka voidaan nähdä tehtävän toteuttamiseen annettujen resurssien ja keinojen optimaalista suunnittelua, soveltamista ja käyttöä haluttujen päämäärien saavuttamiseksi taistelussa.

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Sotataito, operatiivinen äly ja taktinen taito

- **Operatiivinen äly** ei ole puhtaasti myötäsyttyinen ominaisuus. Se ilmenee usein upseereissa, joilla on luontainen kyky hahmottaa nopeasti olennainen informaatio näennäisesti sekasortoisesta ja sumeasta informaatiovirrasta. Operatiivinen älykkyys on taitoa nähdä etukäteen ja ennakoida useiden elementtien toimintaa ja tilanteen kehittymistä ajan ja paikan suhteen. Se edellyttää uskallusta tehdä rohkeita ratkaisuja, mutta hallitulla riskillä. Se ilmenee soveltamistaitona, kykynä irtautua mallien ja kaavojen mekaanisesta toteuttamisesta. Operatiivista älyä on ymmärrys suunnitella asiat etukäteen niin että operaation ”jatkuva virta” (reservit, taistelutuki, logistiikka) ei tyrehy. Operatiivinen äly ei painotu suunnitteluun, vaan nimenomaan toimeenpanoon. Operatiivista älyä ei ilmennä halu nopeisiin pikavoittoihin, vaan pyrkimys edetä askel askeleelta, kooten rakennuspuita ja rakentaen haluttua loppuasetelmaa kohti vievää johdonmukaista polkua.
- **Taktinen taito** on johtajan kyky käydä taistelua vallitseva tilanne ja olosuhteet huomioiden sekä menestyksellisesti soveltaa taktiikan oppeja käytännössä. Taktinen taito koostuu teoreettisten perusteiden hallitsemisesta, käytännön harjoittelulla saavutettavasta tietojen soveltamistaidosta ja henkilökohtaisista ominaisuuksista ja kyvyistä.
- **Intuitio** on tärkeä piirre molemmissa!

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Napoleon ihmisenä

Vanhin tunnettu kuvaus Napoleonista: 16-vuotias Briennen sotilaskoulun oppilas koulutoveri Pontorninin piirtämänä.

- Pieni suuri mies?
- Psykonalyysien kohde
- Lapsen poikkeava käytös
- Miltä Napoleon näytti?
- Briennen sotakouluun

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Itsensä kehittäminen ja sotilasopinnot

Nuori Napoleon pakeni vaikeuksiaan
sotahistoriallisten klassikkojen pariin.

- Matematiikasta historiaan
- ”...huono piirustuksessa ja surkea tanssija..”
- Herrasmieskadetiksi Ecole Militaireen
- Joka lukee, osaa myös kirjoittaa

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Ensimmäinen luento on päätöksessään,
on kysymysten aika.

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Kuvalähteet/käyttöoikeuslisenssi

- Dia 3: Molemmat kuvat Puolustusvoimat/Joonas Parviainen.
- Dia 4: Public domain. EPV/ Jean-Marc Manaï (Google Art Project).
- Dia 7: Public domain. Paul Dupuy: Un faux portrait de Napoléon à la Malmaison. In: Revue de l'art ancien et moderne, Band 35, 1914.
- Dia 8: Public domain. Piirros on tehty yli 70vuotta sitten, tekijä tuntematon.

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces